

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Sendt pr epost til postmottak@oed.dep.no

Vår ref.: Arvid Bekjorden

Vår dato: 08. februar 2017

Høringssvar fra Defo til forslag til endringer i vannressursloven og jordloven

Distriktenes energiforening, Defo representerer 66 små og mellomstore energiverk i Norge. Med dette svaret følger våre innspill til det utsendte høringsnotatet.

Departementet foreslår å endre vannressursloven på fire områder:

- Beskyttelse av laks ved tiltak i vassdrag
- Grunnvann
- Retting
- Konesjon til vannkraftverk med inntil 1 MW installert effekt

Defo finner ikke å kunne støtte forslaget om å overføre myndighet for mindre vannkraftsaker til kommunene. Vi er av den oppfatning at forslaget vil gi dyrere og lengre konsesjonsbehandling enn i dag.

Bakgrunnen for at slik overføring av myndighet til kommunene følger opp Meld.St.14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, som har som mål å overføre mer makt og myndighet til kommunene i takt med arbeidet for å etablere større og mer robuste kommuner.

Defo mener NVE fortsatt bør ha ansvaret for å utføre konsesjonsbehandlingen slik som i dag.

Defo mener grunnlaget og bakgrunnen for det nye forslaget gir et feil utgangspunkt for å forbedre og eventuelt forenkle gjeldene lover og regler. Forslaget burde heller vært foreslått fordi man har funnet mer effektive og smarte måter å utøve lover og regler på.

Slik vi ser det vil forslaget kunne øke behandlingstiden, fordyre arbeidet med konsesjonsbehandlingen, øke byråkratiseringen, gi ansvarspulverisering og øke risikoen for at hele konsesjonsbehandlingen blir samfunnsøkonomisk feil.

Defo merker seg at NVEs oppfatning er at majoriteten av de beste prosjektene, både hva gjelder økonomi og konfliktgrad, allerede er konsesjonsgitt og/eller bygget.

Dette gjør at det kan bli en mer krevende konsesjonsbehandling samt færre prosjekter å jobbe med i årene fremover. Dette i seg selv gjør at det ikke er fornuftig for kommunene å bygge opp

spesialkompetanse på dette feltet. De fleste kommunene har ikke kompetanse på dette feltet i dag noe også NVE konstaterer. Dette vil medføre at kommunen må ansette nye personer eller leie inn dyre konsulenter for å få dette arbeidet gjort. NVE har ansatte med høyere utdanning innenfor en rekke fagfelt sentralt for konsesjonsbehandlingen. NVE besitter slik sett en breddekompetanse som det vil være vanskelig å bygge opp i den enkelte kommune. Vi kan heller ikke se at det er hensiktsmessig.

NVE må fortsatt gjøre mesteparten av arbeidet

I utredningen som ble oversendt departementet 30. juni 2016 er det lagt til grunn at NVE fortsatt vil være myndighet etter damsikkerhetsforskriften ved en overføring av konsesjonsmyndighet til kommunene. Dette forutsetter at det etableres rutiner som sikrer at NVE får informasjon om konsesjonsgitte anlegg fra kommunene, og at tiltakshaver blir gjort kjent med sine plikter etter damsikkerhetsforskriften, slik at det aktuelle vassdragsanlegget kan bli klassifisert og fulgt opp i henhold til den vedtatte konsekvensklasse.

Det ovennevnte viser at kommunene i beste fall bare kan gjøre deler av konsesjonsbehandlingen og at arbeidet slik vi vurderer det, blir lite effektivt.

NVE vil fortsatt ha tilsyn med anleggene

Når det gjelder driftsfasen, må det ifølge NVE vurderes om det er ønskelig med et koordinert nasjonalt tilsyn med vannkraftanlegg eller om kommunene skal bygge opp et parallelt system. Siden NVE fortsatt vil ha et tilsyns- og kontrollapparat, vil det etter NVEs syn være mulig å la driftstilsynet bli ivaretatt av NVE, også for anlegg som kommunene har konsesjonsmyndighet for. Driftstilsyn omfatter blant annet kontroll av hydrologiske pålegg. En forutsetning for dette er at NVE blir underrettet om at tiltaket er bygget, og om vilkårene.

Dette synliggjør at det må bygges opp omfattende rutiner for å sikre informasjon og oppdateringer til NVE fra alle kommunene for at NVE skal kunne føre tilsyn og kontroll med disse anleggene. Dette har jo NVE selv oversikt over i dag, noe som gjør dette effektivt i forhold til det nye forslaget.

NVE har dårlige erfaringer med delegering av konsesjonsmyndighet til fylkeskommunene

Siden 2010 har fylkeskommunene behandlet få saker. Ifølge NVE er saksbehandlingstiden i gjennomsnitt blitt om lag 200 dager lenger enn om NVE hadde hatt avgjørelsesmyndigheten i disse sakene. Dette henger sammen med at NVE i stedet for å fatte vedtak direkte, avgir en innstilling til fylkeskommunen som så sluttbehandler saken.

Defo er redd det samme vil skje dersom kommunene vil ta over ansvaret.

Nedenfor er flere eksempler på hvorfor NVE bør fortsette å ha ansvaret:

Søknader i vernede vassdrag og nasjonale laksevassdrag vil fortsatt gjøres av NVE

Det er NVEs oppfatning at oppfølgingen av verneplanen når det gjelder utbygging av små kraftverk også i framtiden bør være et ansvar som ligger til statlige myndigheter (NVE). Likebehandling av søknader som berører en nasjonal verneplan bør etterstrebtes for ikke å undergrave formålet med vernet.

Nasjonale laksevassdrag

I disse vassdragene er det ikke tillatt med nye tiltak som kan skade produksjonen av villaksen vesentlig, og det blir lagt vekt på å unngå skadevirkninger for villaksen gjennom tilpasninger og

avbøtende tiltak. God kunnskap om virkninger ved bygging av små kraftverk og effekter på laks er viktig for å kunne forvalte disse vassdragene. Når det gjelder spørsmålet om overføring av myndighet til kommunene, mener NVE at de samme forholdene som anført for vernede vassdrag også kan gjøres gjeldende for nasjonale laksevassdrag.

Konkurrerende prosjekter

Ulike vannkraftprosjekter kan konkurrere om samme vannressurs. I slike tilfeller har behandlingen av større utbyggingsprosjekter hatt prioritet på grunn av en antatt større nytte for samfunnet. Det at samme etat (NVE) har vedtaks- og innstillingsmyndighet for både små og store kraftverk, muliggjør slike prioriteringer.

Dersom slike søknader ikke er til behandling samtidig, mener NVE det må vurderes hvilke konsekvenser det skal få for behandlingen av små vannkraftprosjekter, i fall det kommer inn planer om større konkurrerende prosjekter underveis i saksbehandlingen.

NVE anbefaler at søknader som konkurrerer om den samme vannressursen fortsatt skal behandles av sentrale myndigheter (NVE)

Problemer også ved behov for en samlet vurdering av søknader som berører flere kommuner

Ved overføring av konsesjonsmyndighet til kommunene, oppstår spørsmålet om hvilken kommune som skal få tilsendt søknaden og ha myndighet til å fatte vedtak i saken. Særlig i en situasjon der kommunene har ulikt syn på konsesjonsspørsmålet, vil det oppstå et behov for samordning og avklaring av konsesjonsbehandlingen.

NVE mener en løsning på disse utfordringene kan være å unnta slike saker fra overføringen av konsesjonsmyndighet til kommunene.

Nettkapasitet og nettilknytning

Ved konsesjonsbehandling av kraftverk er det viktig å ha kjennskap til begrensninger i nettet, og hvilke kostnader som vil påløpe for å løse eventuelle kapasitetsproblemer. Dette har kommunene begrenset kompetanse til å gjøre, i motsetning til NVE.

Flere prosjekter i samme vassdrag samt prosjekter som skal kombineres med annen konsesjonspliktig utnytting av vassdraget.

Eksempler på dette er konsesjonspliktig uttak av vann til drikkevann og akvakulturanlegg.

NVE anbefaler at også slike saker kan unntas ved en overføring av myndighet til kommunene.

Alle de ovennevnte eksemplene viser utfordringene med å la kommunene ta over konsesjonsbehandlingen og underbygger at Defo ikke finner å kunne støtte forslaget om å overføre myndighet for mindre vannkraftsaker til kommunene.

Vennlig hilsen

Distriktenes energiforening, Defo

Knut Lockert
Daglig leder